Střední průmyslová škola elektrotechnická a Vyšší odborná škola Pardubice

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ

MATURITNÍ PRÁCE – PROGRAMOVÁNÍ

Piškvorky

"Prohlašuji, že jsem maturitní práci vypracoval(a) sa	mostatně a noužil(a) isom litorárních
"1 roniasuji, ze jsem maiurtini praci vypracovat(a) sa pramenů, informací a obrázků, které cituji a uvádím informací a v seznamu použitých obrázků a neporušil	v seznamu použité literatury a zdrojů

ZADÁNÍ MATURITNÍ PRÁCE

Maturitní zkouška – profilová část – Maturitní projekt

Obor: 18-20-M/01 Informační technologie Školní rok: 2020/2021

Jméno a příjmení žáka: Jan Najman Třída: 4.D

Téma maturitní práce: Piškvorky

Vedoucí maturitní práce: RNDr. Jana Reslová

Pracoviště vedoucího: SPŠE a VOŠ Pardubice, Karla IV. 13, Pardubice

Kategorie maturitní práce: PROGRAMOVÁNÍ

Téma maturitní práce (popis):

Naprogramujte aplikaci Piškvorky podle zadaných bodů.

Hlavní body – specifikace maturitní práce:

- 1) Hry se budou ukládat do databáze
- 2) Hry budou moci být hrány na tahy nebo odehrány v celku
- 3) Rozdělení uživatelů na přihlášené a nepřihlášené a administrátory
- 4) Tahy hráčů budou kontrolovány na serveru
- 5) Data odesílaná klientem nebo uživatelem budou mít co nejmenší velikost
- 6) Hry budou mít různé velikosti
- 7) Každý přihlášený uživatel bude mít statistiky

Způsob zpracování maturitní práce:

Maturitní práce musí být zpracována v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., autorský zákon. Maturitní práce je tvořena praktickou částí (viz téma a specifikace maturitní práce výše)

Maturitni prace je tvorena praktickou časti (viz tema a specifikace maturitni prace a písemnou prací.

Maturitní práce je realizována žákem převážně v rámci výuky ve 4. ročníku. Lze pokračovat na projektu z nižších ročníků.

Podrobné pokyny ke zpracování maturitní práce příslušné kategorie jsou uvedeny v dokumentu *MP_Zpracovani-podrobne_pokyny*.

Zpracování písemné práce musí odpovídat požadavkům uvedeným v dokumentu *MP_Formalni_stranka_dokumentace*. Písemná práce musí být rovněž zpracována v souladu s normou pro úpravu písemností [ČSN 01 6910 (2014)], s citační normou [ČSN ISO 690], se základními typografickými pravidly, pravidly sazby, gramatickými pravidly a pravidly českého pravopisu.

Pokyny k rozsahu a obsahu maturitní práce:

Rozsah a obsah praktické části maturitní práce je určen tématem a specifikací maturitní práce, rozsah písemné části maturitní práce je minimálně 15 normostran vlastního textu. Do uvedeného rozsahu se nezapočítávají úvodní listy (titulní list, prohlášení, zadání, anotace, obsah...), závěrečné listy (seznam literatury...) a přílohy. Podrobné pokyny k rozsahu a obsahu maturitní práce příslušné kategorie jsou uvedeny v dokumentu *MP_Zpracovani-podrobne pokyny*.

Kritéria hodnocení maturitní práce a její obhajoby:

Maturitní práce a její obhajoba u maturitní zkoušky je hodnocena bodově. Celkový dosažený počet bodů je součtem bodů přidělených vedoucím práce a oponentem (maximální dosažitelný počet je 100 bodů). Výsledná známka u maturitní zkoušky je stanovena přepočtem celkového počtu bodů na známku pomocí tabulky uvedené níže.

V případě nesplnění tématu maturitní práce a v případě plagiátorství bude práce hodnocena stupněm "nedostatečný".

Tabulka bodového vyjádření hlavních kritérií a obhajoby:

- praktická část zpracování tématu maturitní práce[max. 25 bodů]
- písemná část zpracování, formální a obsahová stránka[max. 15 bodů]
- obhajoba maturitní práce před zkušební komisí[max. 10 bodů]

Podrobná kritéria pro hodnocení maturitní práce příslušné kategorie jsou uvedena v dokumentu MP Kriteria hodnoceni.

Tabulka přepočtu celkového počtu bodů na známku:

[0 60 bodů]	[5]
[61 70 bodů]	[4]
[71 80 bodů]	[3]
[81 90 bodů]	[2]
[91 100 bodů]	[1]

Požadavek na počet vyhotovení maturitní práce a její odevzdání:

Kompletní maturitní práce (praktická i písemná) se odevzdává ve stanoveném termínu vedoucímu maturitní práce. Písemná práce se odevzdává v jednom tištěném vyhotovení obsahující podepsaný přenosný nosič CD/DVD/SD s písemnou práci a sadou kompletních dat v elektronické podobě dle pokynů v dokumentu *MP_Zpracovani-podrobne_pokyny*.

Termín odevzdání maturitní práce: 26. března 2021

Délka obhajoby maturitní práce před zkušební maturitní komisí: 15 minut

Pardubice 10. října 2020

Mgr. Petr Mikuláš, ředitel školy

Petr luldi

Anotace

Práce se zabývá rychle rostoucím a čím dál více populárním systémovým jazykem Rust. Ukazuje, jak je tento systémový programovací jazyk vyspělý a jaké má výhody oproti ostatním systémovým jazykům.

Tato práce konkrétně se zabývá programováním RESTful API serveru v programovacím jazyku Rust pomocí frameworku Actix Web a programováním front-endové webové aplikace pomocí frameworku Yew.

Klíčová slova: Rust, API, RESTful, Actix, Actix Web, Web, Server, Aplikace, Front-end, Front-end aplikace, programování, framework, Yew

Annotation

This work deals with the rapidly growing and increasingly popular system programming language Rust. It shows how advanced this system programming language is and what its advantages are over other system languages.

This work specifically deals with programming RESTful API server in Rust programming language using the Actix Web framework and programming a front-end web application using framework Yew.

Keywords: Rust, API, RESTful, Actix, Actix Web, Web, Server, Application, Front-end, Front-end applications, programming, framework, Yew

Obsah

Ù	od		8
1	Ana	alýza obdobných aplikací	9
	1.1	turtlediary	9
		1.1.1 Kladné stránky	9
		1.1.2 Záporné stránky	9
	1.2	Ultimate Tic Tac Toe	10
		1.2.1 Kladné stránky	10
		1.2.2 Záporné stránky	10
	1.3	gametable	11
		1.3.1 Kladné stránky	11
		1.3.2 Záporné stránky	11
2	Náv	rh projektu	12
	2.1	Obecná struktura	12
	2.2	API	12
	2.3	Redis	12
	2.4	Databáze	12
	2.5	Front-end	12
3	Zpr	acování praktické části	13
	3.1	Správa uživatelů	13
	3.2	Vytváření žádostí o hru	13
	3.3	Vytvoření hratelné hry	13
	3.4	Hraní hry	13
4	Záv	ěr	14
5	Sez	nam použité literatury a zdrojů informací	1 5
6	Sez	nam použitých zkratek	16
7	Sez	nam obrázků, tabulek, příloh	17
8	Příl	ohy	18

Úvod

Poslední dobou se všichni pokouší optimalizovat své web servery již při jejich programování, kvůli náporu, který by nemusely stíhat. Kdo tak neprovede může toho litovat a snaží se tento problém obejít jinak. Tím že změní jazyk nebo vytvoří repliky své aplikace a dají na ně load-balancer, tuto možnost nakonec musí využít všichni, při velmi vysokém náporu.

Bohužel nepoužívanější jazyky k naprogramování web serveru jsou PHP, JS (Node.js) nebo Python (Flask, Django). Dá se v nich rychle udělat co potřebujete, ale mají spoustu nevýhod, a hlavně všechny tyto jazyky jsou tzv. interpretované jazyky. To znamená, že na pozadí běží nějaký engine (interpreter), který musí zpracovat daný kód za běhu. Jejich největším problémem oproti kompilovaným programovacím jazykům jako jsou Rust, C++, C# je jejich rychlost a možnost zjisti chybu při kompilaci.

Tabulka 1: Porovnání rychlosti jazyků

Jazyk	Pomalejší než C++ (gcc -O2)
Rust	7 %
C#	78 %
Node.js	93 %
PHP	596 %
Python 3.5	1800 %
Python 2.7	2562 %

Rozhodl jsem se ukázat, že systémový programovací jazyk Rust je na tolik vyspělý, že se nejen zvládne vše, co jiné jazyky, ale i to, že je rychlejší než konkurence.

Vybral jsem si programování RESTful API serveru a front-endové webové aplikace z důvodu, že jsou to dne nejpoužívanější technologie a mají budoucnost.

Téma Piškvorky jsem si vybral z více důvodů. Mělo by na něm jít perfektně předvést alespoň základy obou z frameworků. Tato hra by měla být každému povědomá a nemusím se zabývat vysvětlováním pravidel.

1 Analýza obdobných aplikací

Analýzu obdobných aplikací je dobré provádět, abyste získali představu, jak má vaše aplikace vypadat. Co chcete, aby uměla a v čem byla lepší něž ostatní aplikace.

1.1 turtlediary

Adresa: https://www.turtlediary.com/game/tic-tac-toe-multiplayer.html
Web nabízí možnost hrát piškvorky 3x3 s náhodnými lidmi, nebo s kamarádem.

1.1.1 Kladné stránky

- · ke hraní není potřeba registrace
- · vizuální rozhraní hry

1.1.2 Záporné stránky

- web není responzivní
- hrací plocha je moc malá oproti zbylému volnému místu
- web nemá statistiky nebo výpis nejlepších hráčů
- na mobilním telefonu není hrací plocha vidět celá

Obrázek 1: turtlediary - https://www.turtlediary.com/game/tic-tac-toe-multiplayer.html

1.2 Ultimate Tic Tac Toe

Adresa: https://ultimate-t3.herokuapp.com

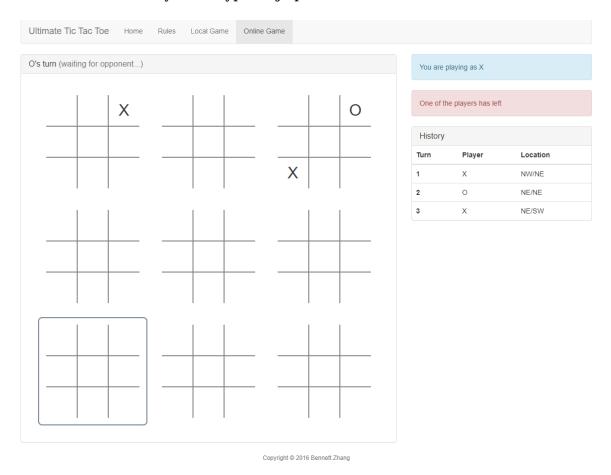
Web nabízí možnost hrát piškvorky 3x3 na více polích s kamarádem přes internet nebo lokálně.

1.2.1 Kladné stránky

- ke hraní není potřeba registrace
- čistý interface

1.2.2 Záporné stránky

- vice hracích ploch
- web nemá statistiky nebo výpis nejlepších hráčů

Obrázek 2: Ultimate Tic Tac Toe - https://ultimate-t3.herokuapp.com

1.3 gametable

Adresa: https://gametable.org/games/tic-tac-toe

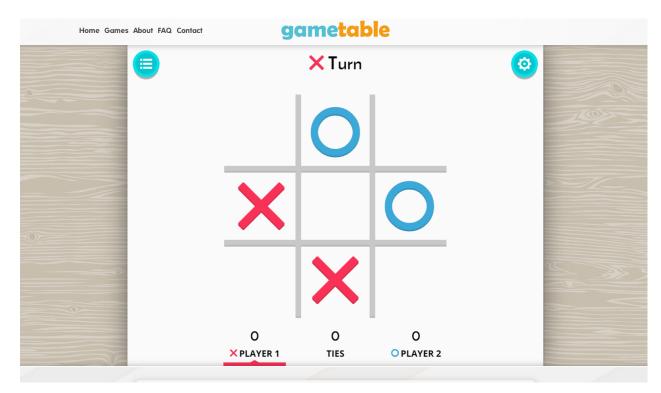
Web nabízí možnost hrát piškvorky 3x3 s kamarádem lokálně nebo proti AI.

1.3.1 Kladné stránky

- ke hraní není potřeba registrace
- čistý interface
- hra má vysvětleny pravidla pod hrací plochou

1.3.2 Záporné stránky

- není možnost hrát s někým přes internet
- web nemá statistiky nebo výpis nejlepších hráčů

Obrázek 3: gametable - https://gametable.org/games/tic-tac-toe

2 Návrh projektu

2.1 Obecná struktura

Veškeré požadavky, které nebudou odkazovat na front-end zodpovídá API. API je poté napojené na databázi a redis.

Front-end nemá sám o sobě žádný přístup k databázi nebo redisu.

2.2 API

API spojuje vše dohromady. Poskytuje veškeré informace front-endu a zpracovává veškeré příchozí informace.

2.3 Redis

V redisu jsou ukládány uživatelské relace, aby k nim byl rychlí přístup a rychlé jejich ověření.

2.4 Databáze

Databáze ukládá informace o uživatelích a hrách pro dlouhodobé uložení dat.

 $Diagram\ fig.\ 4$

2.5 Front-end

Slouží pouze jako grafické zobrazení dat. Zobrazuje informace o uživatelích a hrách.

3 Zpracování praktické části

3.1 Správa uživatelů

Uživatelé jsou umístěni v tabulce *users*. Role jsou uloženy v tabulce *roles* a jsou k uživatelům přiřazovány skrz tabulku *roles_to_users*.

Pokud má uživatel roli *Admin* tak mohou upravovat kohokoli údaje bez omezení včetně rolí a hesla.

3.2 Vytváření žádostí o hru

Přihlášení uživatelé mají možnost vytvářet nové hry s různými parametry.

Nejprve se vytvoří žádost o hru, která se nachází v tabulce *game_requests*. K dané žádosti na hru se přiřadí uživatelé skrz tabulku *users_to_game_requests*.

3.3 Vytvoření hratelné hry

Po vytvoření žádosti o hru jí musí buď všichni hráči potvrdit a hra bude vytvořena, nebo někdo z pozvaných hráčů odmítne a žádost o hru bude vymazána.

Jakmile je účast všech hráčů potvrzena, tak se vytvoří nová hra v tabulce *games*, přiřadí se k ní uživatelé skrz tabulku *games to users* a žádost o hru je poté vymazána.

3.4 Hraní hry

Hrát můžete jen když jste na tahu a dané políčko ještě nebylo použito. Vyhraní hry se kontroluje na front-endu, pokud front-end usoudí, že hráč vyhrál tak výhru oznámí backendu a ten výhru zkontroluje.

Backend kontroluje, jestli je hráč na tahu, jestli hra neskončila, nebo jestli jeho tah je validní. V případě, že hráč ohlásí výhru, ale server zjistí, že lže, tak daný tah zahodí a odpoví chybou.

4 Závěr

5 Seznam použité literatury a zdrojů informací

6 Seznam použitých zkratek

Tabulka 2: Seznam použitých zkratek

Zkratka	Význam
API	Application Programming Interface
REST	Representational State Transfer
SPŠE	Střední průmyslová škola elektrotechnická
VOŠ	Vysoká odborná škola

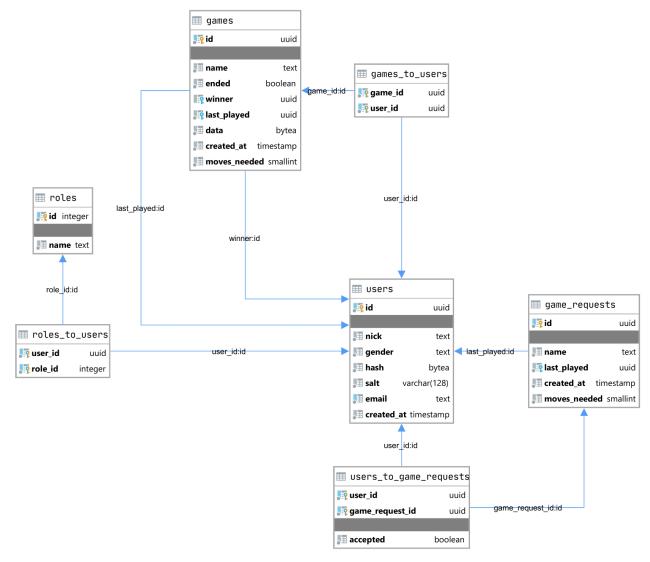
7 Seznam obrázků, tabulek, příloh

Seznam obrázků

Seznam příloh

1	turtlediary - https://www.turtlediary.com/game/tic-tac-toe-multiplayer.ht	ml	9
2	Ultimate Tic Tac Toe - https://ultimate-t3.herokuapp.com		10
3	gametable - https://gametable.org/games/tic-tac-toe		11
4	ER Diagram		18
Sezn 1 2	nam tabulek Porovnání rychlosti jazyků		

8 Přílohy

Obrázek 4: ER Diagram